

Αφήνοντας ένα ψηφιακό αποτύπωμα: γνωρίζουμε άραγε τη πραγματική δύναμη των δεδομένων μας;

Γράφει ο Δρ Δημήτριος Σαλαμπάσης *

Τα δεδομένα σήμερα είναι απίστευτα ισχυρά και ο αντίκτυπός τους στη ζωή μας αυξάνεται καθημερινά. Σύμφωνα με τις τελευταίες εκτιμήσεις της Statista και της Finances Online, δημιουργούνται 328,77 εκατομμύρια terabyte δεδομένων κάθε μέρα. Με την άνοδο των ψηφιακών τεχνολογιών και τον αυξανόμενο όγκο δεδομένων που παράγονται, συλλέγονται και αναλύονται, οι εταιρείες και οι οργανισμοί είναι σε θέση να αποκτήσουν πρωτοφανείς γνώσεις για τις συμπεριφορές, τις προτιμήσεις και τα ενδιαφέροντά μας. Αυτά τα δεδομένα μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ενημέρωση επιχειρηματικών αποφάσεων, τη δημιουργία εξατομικευμένων εμπειριών και την ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών. Ταυτόχρονα, η δύναμη των δεδομένων μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί για πιο κακόβουλους σκοπούς, όπως παρακολούθηση, χειραγώγηση και διάκριση. Οι κυβερνήσεις και άλλοι οργανισμοί μπορούν να χρησιμοποιούν δεδομένα για την παρακολούθηση και τον έλεγχο πληθυσμών, ενώ οι χάκερ και οι εγκληματίες του κυβερνοχώρου μπορούν να χρησιμοποιήσουν δεδομένα για να κλέψουν ταυτότητες, να διαπράξουν απάτες και να εμπλακούν σε άλλες εγκληματικές δραστηριότητες.

Σε ένα μικρό βαθμό οι άνθρωποι αρχίζουν σταδιακά να συνειδητοποιούν τη δύναμη των δεδομένων τους και τον αντίκτυπο που μπορεί να έχουν στη ζωή τους. Καθώς βασιζόμαστε όλο και περισσότερο στις ψηφιακές τεχνολογίες και μοιραζόμαστε περισσότερες προσωπικές μας πληροφορίες στο διαδίκτυο, αρχίζουμε επίσης να βλέπουμε τις συνέπειες αυτών των δεδομένων που συλλέγονται, αναλύονται και χρησιμοποιούνται από εταιρείες, οργανισμούς και κυβερνήσεις. Για παράδειγμα, τα δεδομένα μας μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη δημιουργία στοχευμένων διαφημιστικών καμπανιών, την επιρροή πολιτικών απόψεων ή ακόμη και την άρνηση πρόσβασης σε ορισμένες υπηρεσίες ή ευκαιρίες με βάση τα προσωπικά μας χαρακτηριστικά ή συμπεριφορές. Επιπλέον, οι παραβιάσεις δεδομένων και οι επιθέσεις στον κυβερνοχώρο μπορούν να θέσουν σε κίνδυνο τα προσωπικά μας στοιχεία και να μας θέσουν σε κίνδυνο κλοπής ταυτότητας και άλλων μορφών απάτης.

Είναι πολύ σημαντικό να δίνουμε μεγάλη προσοχή στο ψηφιακό μας αποτύπωμα γιατί μπορεί να έχει σημαντικό αντίκτυπο στην προσωπική και επαγγελματική μας ζωή. Το ψηφιακό αποτύπωμα είναι η συλλογή δεδομένων και πληροφοριών που παράγονται από τη διαδικτυακή δραστηριότητα ενός ατόμου. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει οποιοδήποτε πληροφορίες είναι δημόσια διαθέσιμες στο διαδίκτυο, όπως αναρτήσεις μέσω κοινωνι-

Είναι πολύ σημαντικό να δίνουμε μεγάλη προσοχή στο ψηφιακό μας αποτύπωμα γιατί μπορεί να έχει σημαντικό αντίκτυπο στην προσωπική και επαγγελματική μας ζωή.

κής δικτύωσης, σχόλια, επισκεψίσεις 'μου αρέσει', κοινοποιήσεις, επισκέψεις σε ιστότοπους, ηλεκτρονικές αγορές και οποιοσδήποτε άλλες διαδικτυακές αλληλεπιδράσεις. Ουσιαστικά, ένα ψηφιακό αποτύπωμα είναι το ίχνος των δεδομένων που αφήνει ένα άτομο καθώς χρησιμοποιεί ψηφιακές τεχνολογίες.

Ποιοί όμως είναι οι λόγοι για τους οποίους είναι σημαντικό να δίνουμε προσοχή στο ψηφιακό μας αποτύπωμα;

- Διαχείριση φήμης: Το ψηφιακό μας αποτύπωμα μπορεί να διαμορφώσει τον τρόπο με τον οποίο μας αντιλαμβάνονται οι άλλοι, συμπεριλαμβανομένων των πιθανών εργοδοτών, συναδέλφων και πελατών. Το αρνητικό περιεχόμενο στο διαδίκτυο μπορεί να βλάψει τη φήμη μας και να επηρεάσει τις ευκαιρίες μας.

- Απόρρητο και ασφάλεια: Το ψηφιακό μας αποτύπωμα μπορεί να περιέχει ευαίσθητες πληροφορίες που δεν θέλουμε να είναι διαθέσιμες στο κοινό, όπως η διεύθυνση κατοικίας, οι οικονομικές πληροφορίες ή οι προσωπικές φωτογραφίες. Είναι σημαντικό να γνωρίζουμε ποιες πληροφορίες μοιραζόμαστε στο διαδίκτυο και με ποιον.

- Κλοπή ταυτότητας: Οι προσωπικές πληροφορίες που κοινοποιούνται στο διαδίκτυο μπορούν να χρησιμοποιηθούν από εγκληματίες του κυβερνοχώρου για κλοπή ταυτότητας, απάτη και άλλες κακόβουλες δραστηριότητες.

- Διαδικτυακή παρενόχληση: Το ψηφιακό μας αποτύπωμα μπορεί να συμβάλει

στην διαδικτυακή παρενόχληση και εκφοβισμό. Είναι σημαντικό να προσέχουμε τι δημοσιεύουμε στο διαδίκτυο και πώς μπορεί να επηρεάσει τους άλλους.

Παρόλο που οι κινδύνους που ελοχεύονται, πολλοί άνθρωποι δυστυχώς εξακολουθούν να μην κατανοούν πλήρως πώς χρησιμοποιούνται τα δεδομένα τους ή τις συνέπειες της κοινής χρήσης προσωπικών πληροφοριών στο διαδίκτυο. Υπάρχει ανάγκη για περισσότερη εκπαίδευση και διαφάνεια σχετικά με τις πρακτικές συλλογής, αποθήκευσης και χρήσης δεδομένων, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα άτομα έχουν περισσότερο έλεγχο των προσωπικών τους πληροφοριών και μπορούν να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με το πώς και πότε θα τα κοινοποιούν. Η δύναμη των δεδομένων σήμερα είναι τεράστια και είναι σημαντικό για άτομα, εταιρείες και κυβερνήσεις να χρησιμοποιούν αυτά τα δεδομένα ηθικά και με υπευθυνότητα. Αυτό σημαίνει διαφάνεια σχετικά με τις πρακτικές συλλογής και χρήσης δεδομένων, σεβασμό των ατομικών δικαιωμάτων απορρήτου και χρήση δεδομένων για το δημόσιο καλό. Αποτελεί αναφαίρετο δικαίωμα και υποχρέωση όλων μας να γνωρίζουμε και να μπορούμε να διαχειριστούμε το ψηφιακό μας αποτύπωμα πριν βρεθούμε προ εκλήψεως και όταν ήδη θα είναι πολύ αργά.

*Senior Lecturer, Χρηματοοικονομικών Τεχνολογιών, Καινοτομίας και Στρατηγικής Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Swinburne